



## Naša obitelj nije bajka, stvarna je

2015.6.12

Kada sam imala otprilike 14 godina, prijateljica mi je dala savjet, „Povjeri se svetom Rafaelu, arkandelu, i moli ga da oda čast svojoj svetkovini tako što će ti naći dobrog muža.“ To je bilo u vrijeme kada se svetkovina svetog Rafaela, arkandela, slavila 24. listopada, a to je ujedno i moj rođendan. Nisam imala pojma kako će se taj savjet očitovati na moj život u budućnosti, ni kako će se moćnim sveti Rafael pokazati.

Prošle su godine. Moja je starija sestra u Frankfurtu studirala medicinu, tamo je živjela sa svojim mužem. Kada su dobili prvo dijete, zamolili su me da dođem iz Kostarike i da im pomognem s bebom. Tamo sam se upisala na plesni tečaj i upoznala Norberta, ljubaznog mladića koji mi je pomagao oko jezika. Radio je za Lufthansu kao dio posebne antiterorističke jedinice, putovao je anonimno, odjeven u uniforme djelatnika zračne luke, kako bi osiguravao sigurnost putnika. Letio je nekoliko puta tjedno, u različite krajeve svijeta, ali kada bi se vratio u Frankfurt, našli bismo se, pričali, smijali...

Za svoj dvadeseti rođendan, Norbert me je odveo u kuću svojih roditelja prvi put, u selo tri sata udaljeno od Frankfurta. Kada smo posjetili lokalnu crkvu vidjela sam ondje jednu fresku koja je prikazivala svetog Rafaela, arkandela, s Tobijom. To je bio znak ili?

Ali vrijeme je prolazilo i došao je trenutak kada sam se trebala vratiti u Kostariku.

### **Kako ste se nosili s odvojenosti? Je li moguća veza na daljinu?**

Nema načina za objasniti golemu patnju koju osjećate kada znate da trebate ići i ostaviti nekoga koga volite. Možda zato savršeno mogu razumjeti ono što je sveti Josemaria rekao u *Susretu s Kristom*, govoreći o čudu Euharistije, kada priča o zaljubljenima što se moraju rastati.

Cijelo smo si vrijeme pisali. To je bilo 1980.-ih i nije bilo Interneta, Skypa,

mobitela, ničega; telefonski su pozivi koštali cijelo blago i jedini način kako smo mogli ostati u kontaktu bilo je dopisivanje. Mojim je pismima trebalo otprilike tjedan dana da stignu do Njemačke, a na odgovor sam trebala čekati još najmanje tjedan dana – i to je bilo tako u najboljem slučaju, ponekad je znalo trajati i dulje.

Tako smo se šest godina dopisivali i u jednom sam se trenu zapitala ima li sve to smisla, nadati se i pisati. Što ako ga nikada više ne budem vidjela? Što ako je sve to samo mašta? bilo je to luda, ta udaljenost i cijeli Atlantik između nas.

1985. bila je odlučujuća godina. Ukazala mi se prilika da s mamom i sestrama odem u Rim u ožujku. Kada sam ugledala europsku zemlju, odmah sam ga željela kontaktirati. Kada sam stigla u Rim, nazvala sam ga i rekla da sam u Europi. Rekao je: „Želiš li da dođem?“ Oklijevala sam nekoliko sekundi, nisam znala što bih rekla, a onda sam rekla „Da!“ Došao je nakon dva dana i ostao sljedeća dva dana. Rekao mi je da će početkom kolovoza doći u Kostariku i da se trebamo odlučiti hoćemo li se vjenčati ili ćemo se prestati dopisivati. Svatko od nas imao je golemu ladicu punu pisama, sjećam se kako sam se vratila u Kostariku ispitujući svoje srce: bila je toliko važna odluka, s tolikim posljedicama... Sjećam se jedne molitve koja mi je pomagala u toj tjeskobi: okrenula sam se Blaženoj Djevici za pomoć i molila „Preslatko Srce Marijino, pripremi mi siguran put!“ Tu sam strelovitu molitvu izgovorila tisuću puta, moleći je da mi pomogne jasno vidjeti jer, ako pristanem, morat ću se preseliti u Njemačku, a to sve mijenja.

15. kolovoza jasno sam sve vidjela. Toga sam dana pristala.

Tako smo se Norbert i ja nakon toliko godina vjenčali i živjeli sretno... Ali naš život nije bajka, stvaran je, a stvaran život donosi sa sobom također i poteškoće, probleme i patnju.

**Malo nam pričaj o toj stvarnoj životnoj priči, sa svim radostima i malenim i velikim patnjama.**

Kako nisam željela ići živjeti u Njemačku, odlučili smo izgraditi kuću u Kostarici i tamo smo živjeli prve četiri godine i tu se rodilo naše troje djece. Ali Božjom providnosti, stvari su se zakomplicirale i nismo tu mogli više ostati. To sada tako govorim, ali tada sam se odupirala preseljenju u Njemačku svim silama dokle god sam mogla. Kada smo se preselili, živjeli smo s njegovim roditeljima neko vrijeme sve dok si nismo mogli sami izgraditi kuću. Tamo smo bili sljedeće četiri godine... godine kada nismo imali ništa i ponovo smo započinjali od nule.

Uz Božju pomoć i Norbertov naporan rad, uspjeli smo preživjeti i uz bankovne

kredite kupiti komad zemlje, te smo počeli graditi. Norbert je sam izradio planove za izgradnju kuće i uz svoj uobičajeni posao svaki je vikend radio na izgradnji.

Jednom sam čula da ni jedna arhitekt nije uspio smisliti nacrt za kuhinju u koju bi stale dvije žene, i to je savršeno točno: mlada obitelj treba imati vlastiti prostor.

Bilo je to naporno i vrlo intenzivno vrijeme. Bilo je dana kada sam se osjećala poput zombija, jer naše petero djece nije spavalo dobro tijekom noći.

### **Govoreći o djeci: kada ste se zaručili, jeste li razgovarali o tome koliku obitelj želite imati?**

Prije nego smo se vjenčali, složili smo se oko toga da ćemo imati onoliko djece koliko to budemo mogli. Ali, dok je on bio još u Njemačkoj, a ja u Kostarici, otišla sam na neke liječničke preglede i rekli su mi da neću moći uopće imati djecu. Pisala sam mu i sve rekla i da ću razumjeti ako se ne želi vjenčati. Norbert je rekao da to ništa ne mijenja, uvijek možemo posvojiti dijete.

I tada su, hvala Bogu, stigla naša djeca. Norbert i ja smo se složili da ću ostati kod kuće i brinuti se za djecu dok će on zarađivati. Iako sam sve u svemu odustala od rada izvan kuće, nikada nisam osjećala da je to vrijeme izgubljeno, zapravo, bilo je to najvrjednije vrijeme u mom životu. Imala sam mogućnost biti uz svoju djecu dok su koračali u životu, kršćanski ih odgajati, učiti ih vrijednostima...

Sada, dok pišem, mislim na starijih petero koji su već napustili gnijezdo i zahvaljujem Bogu što nam je nakon gotovo jedanaest godina od rođenja petog djeteta dao radost, našu Evu Mariju, kojoj je danas jedanaest godina. Rodila sam je kada mi je bilo 44 godine i naravno da sam ispočetka bila zabrinuta, ali srećom sve je bilo u redu i konačno je naša najstarija Stefanie dobila sestru.

Norbert, kao i uvijek naporno radeći, pomaže našim sinovima koji su još uvijek na fakultetu; još uvijek otplaćujemo dug banci, ali još samo malo. Bog nam uvijek pomaže, ali kako izreka kaže „Bog pomaže onima koji si sami pomažu.“

### **Brak i obitelj o kojoj nam govoriš prolazi kroz nezamislive izazove. Kako si se nosila s tim da si u stranoj zemlji, s nepoznatim jezikom i običajima?**

Bilo mi je jako teško naviknuti se na novu zemlju, drugačijih običaja i mentaliteta, i često sam se željela vratiti. Srećom, imala sam golemu duhovnu potporu koja mi je pomogla gledati na stvari s drugog stajališta i koja me je ohrabivala u nadilaženju novčanih problema, nesporazuma sa svekrvom, čežnje za domom, i

koja mi je pomogla vidjeti da se sve te žrtve i borbe nakraju isplate.

Sada gotovo 25 godina živim u Njemačkoj. Toliko sam toga naučila – između ostalog način na koji se ljudi ovdje ponašaju. U Latinskoj Americi svi smo prilično komunikativni i emocionalni, i dok razgovaramo idemo u detalje. Ovdje su ljudi poprilično rezervirani, ali s golemim nutarnjim bogatstvom. Ako ste dovoljno sretni da ovdje steknete prijatelja, imate prijatelja za cijeli život. To sve na početku nisam znala i karakterne su mi različitosti jako smetale. Trebala sam naučiti kako ih upoznati i prijeći preko stvari koje ne razumijem i koje mi se ne sviđaju, nastojati oprostiti i zaboraviti... Sve se to isplatilo i dok sada gledam na protekle godine sve što mogu jest zahvaliti Bogu za svu njegovu brigu i blagoslove!

Sada smo u braku gotovo trideset godina, imamo šestero djece i s vremena na vrijeme odem u malenu crkvicu u rodno selo svojega muža pozdraviti svojeg dragog svetog Rafaela.